

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 2 päivänä heinäkuuta 2024

435/2024

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 48 §:n 1 momentin 6 kohta ja 120 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 48 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 997/2023,

muutetaan 3 §:n 1 momentin 1 ja 12 kohta, 13 §:n 2 momentti, 32 §:n 1 momentin 1–3 kohta, 32 §:n 3 momentti, 33 §:n 1 momentin 2 kohta, 42 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 kohta, 46 §:n 2 momentti ja 3 momentin 3 kohta, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 112 §:n 1 momentin 2 kohta, 114 §:n 1 momentin 3 kohta, 2 momentin 2 kohta ja 3 momentin 2 kohta, 120 §:n 1 momentti sekä 125 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 kohta ja 3 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 33 §:n 1 momentin 2 kohta ja 47 §:n 3 momentti laissa 691/2023 sekä 112 §:n 1 momentin 2 kohta ja 125 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 280/2024, sekä

lisätään 32 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 691/2023, uusi 4 momentti, 44 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 691/2023, uusi 4 momentti, lakiin uusi 120 a § ja 125 §:n 1 momenttiin, sellaisina kuin niistä ovat osaksi laissa 280/2024, uusi 3 a kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työvoimaviranomaisella* kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, joka vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä toimialueellaan;

12) *de minimis -tuella* tukea, johon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) 2023/2831, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annettua komission asetusta (EU) N:o 1408/2013 tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla annettua komission asetusta (EU) N:o 717/2014;

Kuntien yhteistoiminta järjestämisvastuun toteuttamiseksi

Palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa on otettava huomioon yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet. Sen estämättä, mitä kuntalain 8 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään, työvoimaviranomainen voi sopia tässä laissa työvoimaviranomaiselle säädetyn tehtävän antamisesta toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi noudattaen, mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi. Sopimuksella voidaan antaa toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi myös muussa laissa työvoimaviranomaiselle säädetty tehtävä.

Työnhakukeskustelujen ja täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen

Työvoimaviranomainen järjestää työnhakijan palvelutarve ja olosuhteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisimmalla tavalla:

1) työttömälle ja työttömyysuhan alaiselle työnhakijalle viisi täydentävää työnhakukeskustelua lähtökohtaisesti kahden viikon välein alkuhaastattelun jälkeen; täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestetään kuitenkin neljä, jos alkuhaastattelua on edeltänyt täydentävä työnhakukeskustelu;

2) työttömälle ja työttömyysuhan alaiselle sekä muulle osa-aikaisessa työsuhteessa olevalle tai työaikaa lyhentämällä lomautetulle työnhakijalle työnhakukeskustelun aina, kun alkuhaastattelusta, edellisestä tämän kohdan mukaisesta työnhakukeskustelusta tai viimeisestä 1 kohdan mukaisesta täydentävästä työnhakukeskustelusta on kulunut kolme kuukautta;

3) työttömälle työnhakijalle kaksi täydentävää työnhakukeskustelua kuukauden aikana aina, kun alkuhaastattelusta, edellisestä tämän kohdan mukaisesta täydentävästä työnhakukeskustelusta tai viimeisestä 1 kohdan mukaisesta täydentävästä työnhakukeskustelusta on kulunut kuusi kuukautta;

Työnhakukeskustelua ja 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua täydentävää työnhakukeskustelua ei järjestetä, jos työnhakijan työttömyys päättyy kolmen kuukauden kuluessa muusta syystä kuin työvoimakoulutuksen tai 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28–32 §:ssä tarkoitetun työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun, palkkatuetun työn tai työajaltaan enintään 80 prosenttia alalla sovellettavaa kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöaikaa vastaavan osa-aikaisen työn takia taikka hän kolmen kuukauden kuluessa aloittaa varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan. Edellä säädetyn soveltamisen edellytyksenä on lisäksi, että työttömyys päättyy vähintään kolmen kuukauden ajaksi tai varusmies- tai siviilipalvelus tai perhevapaa kestää vähintään kolme kuukautta, eikä työnhakuvollisuuden asettaminen tämän lain 44 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla eikä hänen palvelutarpeensa muutoinkaan edellytä keskustelujen järjestämistä. Keskustelut on kuitenkin aina järjestettävä työnhakijan pyynnöstä.

Jos työnhakija on lomautettu, 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestetään vain työnhakijan pyynnöstä.

33 §

Työnhakukeskustelua ja täydentävää työnhakukeskustelua koskevat poikkeukset

Vaikka työnhakija olisi työtön tai työttömyysuhan alainen, työnhakukeskustelua ja 32 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua täydentävää työnhakukeskustelua ei järjestetä, jos työnhakija:

2) ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva*) ja hän opiskelee omaehtoisia opintoja 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28–32 §:ssä tarkoitettulla tavalla työttömyysetuudella tuettuna arviolta yli kuukauden;

42 §

Työnvälityksen tavoite ja yleiset periaatteet

Työnvälitystä tehdään kansallisesti ja kansainvälisesti. Työvoimaviranomaiset ovat työnvälityspalvelujen eurooppalaisesta verkostosta (Eures), liikkuvuuspalvelujen tarjoamisesta työntekijöille ja työmarkkinoiden yhdentymisen tiivistämisestä ja asetusten (EU) N:o 492/2011 ja (EU) N:o 1296/2013 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/589 7 artiklan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja Eures-jäseniä. Työvoimaviranomaisen tehtävistä työnvälityksessä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen sekä kansainvälisestä harjoittelusta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

44 §

Työnhakuvelvollisuus

Jos työnhakijan työttömyys päättyy kolmen kuukauden kuluessa muusta syystä kuin työvoimakoulutuksen tai 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28–32 §:ssä tarkoitetun työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun, palkkatuetun työn tai työajaltaan enintään 80 prosenttia alalla sovellettavaa kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöaikaa vastaavan osa-aikaisen työn takia taikka hän kolmen kuukauden kuluessa aloittaa varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan, työnhakuvelvollisuus asetetaan täysille kuukauden kestäville tarkastelujaksoille tai sitä ei sisällytetä työllistymissuunnitelmaan ottaen huomioon työnhakijan mahdollisuus työllistyä lyhytkestoiseen työhön ennen työttömyyden päättymistä tai varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan alkamista. Edellä säädetyn soveltamisen edellytyksenä on lisäksi, että työttömyys päättyy vähintään kolmen kuukauden ajaksi tai varusmies- tai siviilipalvelus tai perhevapaa kestää vähintään kolme kuukautta.

45 §

Työnhakuvelvollisuutta täyttävä toiminta

Työnhakuvelvollisuutta voi täyttää:

1) hakemalla sellaista vähintään kaksi viikkoa kestävästä työsuhteesta tehtävää työtä, johon työnhakija voi perustellusti olettaa voivansa työllistyä; työsuhteen kesto koskevasta edellytyksestä voidaan poiketa 44 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa, jos asiasta on sovittu työllistymissuunnitelmassa;

46 §

Työnhakuvelvollisuuden alkamista koskevat poikkeukset

Lomautetun työnhakuvelvollisuus alkaa siitä, kun lomautuksen alkamisesta on kulunut kolme kuukautta.

Työnhakuvelvollisuus alkaa siitä lukien, kun työnhakijalle on järjestetty 33 §:n 2 momentissa tarkoitettu työnhakukeskustelu, jos työnhakija:

3) on arviolta yli kuukauden ajan palkkatuetussa työssä, jonka työaika ylittää 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta; tai

47 §

Haettavien työmahdollisuuksien määrää ja tarkastelujaksoa koskevat poikkeukset

Jollei 44 §:n 3 tai 4 momentista tai 48 §:stä johdu muuta, vähintään kaksi viikkoa kestävissä osa-aikatyössä olevan tai työaikaa lyhentämällä lomautetun työnhakijan työllistymissuunnitelmaan tulee sisällyttää kolmen kuukauden tarkastelujaksot, joiden aikana työnhakijan tulee hakea yhtä työmahdollisuutta.

Jollei 1 momentista, 44 §:n 3 tai 4 momentista tai 48 §:stä johdu muuta, arviolta yli kuukauden ajan 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28–32 §:ssä tarkoitetulla tavalla omaehtoisia opintoja työttömyysetuudella tuettuna opiskelevan koulutusta vailla olevan työnhakijan työllistymissuunnitelmaan tulee sisällyttää opintojen ajalle kolmen kuukauden tarkastelujaksot, joista kunkin aikana työnhakijan tulee hakea kolmea työmahdollisuutta. Työnhakuvelvollisuuteen sovelletaan tämän pykälän 1 momenttia sekä 44 ja 48 §:ää siitä lukien, kun työnhakijalle on järjestetty 33 §:n 2 momentissa tarkoitettu työnhakukeskustelu.

112 §

Asiakastietojen käyttötarkoitukset

Asiakkaiden ja työvoimapalvelujen tuottajien tietoja voidaan käyttää:

2) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa, työttömyysturvalaissa, kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja Työkanaava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa työvoimaviranomaiselle tai kehittämis- ja hallintokeskukselle säädettyjen tehtävien hoitamiseen sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa (897/2009) kehittämis- ja hallintokeskukselle säädettyjen kansainvälisen rekrytoinnin palveluihin liittyvien tehtävien sekä työvoimapalveluihin ja työttömyysturvaan liittyvän neuvonnan hoitamiseen;

114 §

Käsiteltävät tiedot

Henkilöasiakkaasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

3) työvoimapalvelujen asiakkuuteen ja työvoimaviranomaisen tai kehittämis- ja hallintokeskuksen kanssa asiointiin sekä asioinnin mahdollisesti edellyttämiin erityisjärjestelyihin liittyvät tiedot;

 Työvoimapalveluja hakevasta tai saavasta työnantajasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

2) työvoimapalvelujen asiakkuuteen ja työvoimaviranomaisen tai kehittämis- ja hallintokeskuksen kanssa asiointiin liittyvät tiedot;

 Työvoimapalvelujen tuottajasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

2) työvoimaviranomaisen tai kehittämis- ja hallintokeskuksen kanssa asiointiin liittyvät tiedot;

120 §

Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden sekä asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen liittymiseksi tarvittavien rajapintojen kehittämisestä ja ylläpidosta (*työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut*). Työvoimapalvelujen valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja kehitetään yhteistyössä työvoimaviranomaisten kanssa ottaen huomioon käytettävissä olevat määrärahat.

120 a §

Asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentävät lisäosat

Työvoimaviranomainen voi hankkia 120 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentäviä lisäosia. Lisäosan liittäminen 120 §:n 2 momentissa tarkoitettuun asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen edellyttää, että lisäosa:

1) täyttää kehittämis- ja hallintokeskuksen määrittelemät tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset;

2) ei ole päällekkäinen mainitussa momentissa tarkoitetun käyttövelvoitteen piiriin kuuluvan asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kanssa.

Jos lisäosan liittämiseksi tarvittavia rajapintoja tai muita teknisiä ja tietoturvaan liittyviä vaatimuksia ei ole määritelty, kehittämis- ja hallintokeskus päättää rajapinnan toteuttamisesta ottaen huomioon muut työvoimapalvelujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden kehittämistarpeet.

Lisäosassa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä 112 §:ssä säädetään asiakastietojen käyttötarkoituksista ja 114 §:ssä käsiteltävistä tiedoista. Työvoimaviranomainen vastaa yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja tehtävistä lisäosassa tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn osalta.

Kehittämis- ja hallintokeskus voi sulkea lisäosan yhteyden 120 §:ssä tarkoitettuun tietovarantoon, jos lisäosa vaarantaa tietoturvaa tai -suojaa taikka henkilötietoja käsitellään tämän pykälän 3 momentissa säädetyn vastaisesti.

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen

Käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen voidaan myöntää kunnan, kuntayhtymän, kehittämis- ja hallintokeskuksen, työ- ja elinkeinoministeriön tai aluehallintoviraston palveluksessa olevalle henkilölle, joka hoitaa:

3 a) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa tarkoitettuja kansainvälisen rekrytoinnin palveluihin tai työvoimapalveluiden tai työttömyysturvan valtakunnalliseen neuvontaan liittyviä tehtäviä;

6) 1–3 tai 3 a kohdassa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin taikka työttömyysturvajärjestelmään liittyviä valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtäviä;

Työvoimaviranomainen myöntää käyttöoikeuden valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevalle henkilölle sekä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun työvoimapalvelujen tuottajan palveluksessa olevalle henkilölle hankkimansa palvelun osalta. Kehittämis- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeuden palveluksessaan olevalle henkilölle sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja aluehallintoviraston palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskus myöntää käyttöoikeuden 2 momentissa tarkoitetun työvoimapalvelujen ulkopuolisten tahon palveluksessa olevalle henkilölle, kun kyse on kehittämis- ja hallintokeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä toimeksiannosta tai hankkimasta palvelusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025. Sen 13 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä elokuuta 2024.

Helsingissä 28.6.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Työministeri Arto Satonen